

Česká Coco Chanel

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI UNIVERZITNÍ KNIHOVNA	
Přir. č.	2130632
Signat.	B 15025
Kč	

HANA PODOLSKÁ (1880-1972)

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA
TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI

3146180971

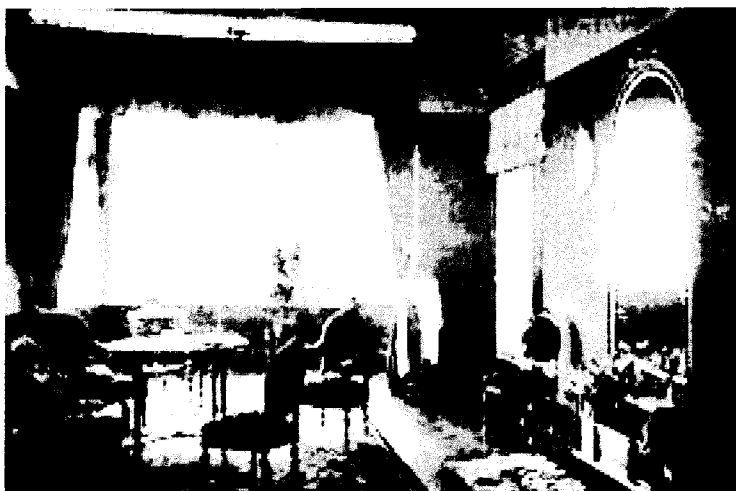
Její otec architekt František Vošahlík získával zakázky po celém Rakousko-Uhersku a Německu. Z dvanácti dětí, které se mu s manželkou Johannou narodily, se dospělého věku dožila polovina. Johanna, tak řečená Hana, se narodila v Merkhausenu v Alsasku-Lotrinsku 16. května 1880. Když ve čtyřiačtyřiceti letech František Vošahlík zemřel na tuberkulózu, zůstalo po něm pět rozestavěných domů a šest nezaopatřených dětí. Aby vdova uživila rodinu, pomohl jí švagr v Praze otevřít krupařský krám. Bez pomoci dcer se neobešla. Hanu práce v obchodě příliš nebavila. Na její studium však nezbyly peníze, dost na tom, že mohli studovat synové. Vyučila se tedy v Celetné ulici švadlenou. Hana si za sto deset tisíc ročně pro svůj módní salón pronajala patro v paláci Riunione Adriatica v Jungmannově 34. K tomu by však nikdy nedošlo, kdyby se dlouho předtím v Celetné Hana nepohádala s mistrovou, která budoucí majitelce jednoho z nejznámějších módních salónů jednoduše nafackovala. Hana se zařekla, že už pro nikoho pracovat nebude, a doma oznámila, že ji nikdo nedonutí, aby se do učení vrátila. Začala šít po domech a pomáhala matce živit rodinu. V té době pracovalo v Praze přes dva a půl tisíce krejčích a švadlen. Stala se jednou z nich. S akademickým malířem Viktorem Podolským se Hana seznámila na korzu ve Stromovce. Šaty na svatbu s tímto polským zemanem si ušila sama. Ze svých úspor a za manželova příspěvní si v roce 1908 zřídila svůj první salón ve Vyšehradské ulici - Salón u pěti králů. Zaměstnávala dvě švadleny. Brzy slavila úspěch. Salón pak přesunula na roh Jungmannovy a Vodičkovy ulice. V roce 1914 se rodina Podolských přestěhovala do luxusního bytu ve čtvrtém patře paláce Lucerna a matka čtyřletého Miloše a tříletého Viktora zde otevřela módní ateliér. Manžel Viktor Podolski odchází ze svého zaměstnání a pracuje v módním ateliéru své ženy, jež rozšiřuje

dílny do dalších pokojů. Po válce se z módního ateliéru postupně stává luxusní modelový dům se statutem haute couture. Přehlídky s více než šedesáti modely dvakrát do roka, vlastní kožešnictví, kloboučnická dílna a pletářská výroba, kabinové manekýny, desítky švadlen, módní časopisy se střihy, to vše potvrzuje úroveň modelového domu Hany Podolské.

PRAŽSKÁ MÓDA

Od dvacátých let se pražský krejčovský stav snaží organizovat a zdůraznit charakter pražské módy. Jednou z mála žen, které se zapojují do podobných aktivit, je Hana Podolská. V roce 1922 byly schváleny stanovy tohoto spolku. "Naše nová pražská móda musí být tvořena v liniích panující světové mody, kterou však chceme přizpůsobovati našemu svéráznému vkusu hovičímú předně našim praktickým potřebám, zvykům a požadavkům našeho elegantního světa." Hana, "kterou lze považovati za vůdkyni českých dámských modních salonů s jejím geniálním manželem", se stává jeho zasloužilou členkou.

Podolská pořádala módní přehlídky. Nejprve jsou pořádány v Haškově kabaretu, později v divadle Komédie a také v předváděcím sále Lucerny, kam se vešlo až tři sta lidí. Modely předváděly dámy ze společnosti s odpovídající postavou a také některé členky Národního divadla. Byla mezi nimi i známá operní pěvkyně Jarmila Novotná, která si v salonu Hany Podolské nechala v roce 1927 ušít historické kostýmy pro roli Violetty v opeře La Traviata. Pro první jednání to byly šaty z bílé krajky, pro druhé ze žlutého šifonu, třetí jednání odehrála v černých sametových šatech. V těchto kostýmech zpívala ve stejné roli za druhé světové války v Metropolitní opeře v New Yorku. Šaty zůstaly v archívu opery a dodnes se při nejrůznějších příležitostech vystavují. Na stránkách módních časopisů pózovaly v šatech od Hany Podolské herečky Anna Sedláčková, Růžena Nasková i automobilová závodnice Eliška Junková. Se salonem úzce spolupracovali také fotografové.

Ateliér Hany Podolské v Paláci

FRANCOUZSKÝ STYL

Od poloviny dvacátých let se všechny módní salony snažily přiblížit Francii. Modelový dům Hany Podolské se svého času psal jako Maison Podolská a také názvy všech modelů byly ve francouzštině. Účast na pařížských módních přehlídkách stála přes třicet tisíc korun, ale Podolská na ně pravidelně jezdila spolu s kreslířkou Hedvikou Vlkovou. Kreslení a fotografování bylo sice na takových přehlídkách zakázané, ale obě dámy měly vymyšlený způsob, jak tento zákaz obejít. Pokud Podolskou některý z modelů zaujal, mrkla na Vlkovou, která okamžitě odešla na toaletu, kde si vše potřebné zaznamenala. Podolská byla pouze tvůrce stylu, sama modely nekreslila ani nenavrhovala.

Přesto jí smysl pro pařížskou módu a střízlivý anglický styl přinášely úspěchy v Berlíně i ve Stockholmu. Spolupracovala také s filmovými tvůrci, například v roce 1939 dostala zakázku na kostýmy pro film Kristián režiséra Martina Friče.

ÚČINNÁ STRATEGIE

Největšími konkurenty Hany Podolské byli Arnoštka Roubíčková a zejména Old řich Rosenbaum, který vedl salon ve Štěpánské ulici. Když se Podolská s Rosenbaumem vraceli z pařížských módních přehlídek, pravidelně si telefonovali, aby pak nevyráběli stejné modely. Oba byli také jedni z prvních v Praze, kteří zaměstnávali profesionální manekýny, jež denně

docházely do jejich salonů. Podolská modelky rozdělovala podle různých typů na sportovní, mladistvé a elegantní, přičemž hlavní důraz kladla na jejich ladnou chůzi.

Důležitá však byla hlavně propagace výrobků. Hana Podolská pořádala soukromé přehlídky pro manželky ministrů a v doprovodu manekýn chodila také na dostihy do Chuchle.

Každoročně trávila jeden týden v Mariánských Lázních, kde se její zaměstnankyně během dne třikrát až čtyřikrát objevily na kolonádě, pokaždé v jiném modelu. Tato strategie účinkovala a čekací lhůty na šití modelů trvaly někdy až půl roku. Stálými zákaznicemi Hany Podolské byly posléze téměř všechny přední dámy té doby, například Marie Baťová, Olga Scheinpflugová, Lída Baarová či manželka pozdějšího prezidenta Hana Benešová s kterou se přátelily.

Úspěch modelového domu však mohl stěží vyvážit rodinné tragédie. Hanin manžel zemřel nešťastnou náhodou na honu v roce 1926. Šofér čistil nabitou pušku hlavní vzhůru. Už se neprovdala. Synové si to nepřáli. Starší syn Miloš v roce 1935 oslepl, nemohl mluvit, nakonec ochrnul a krátce na to zemřel.

KONEC MODELOVÉHO DOMU

Po převratu v roce 1948 byl modelový dům Hany Podolské znárodněn. Nadále fungoval pod názvem Oděvní služba Eva, ztratil však všechny kontakty s Paříží. Pouze díky manželce tehdejšího prezidenta Martě Gottwaldové, která si salon oblíbila, mohla Podolská ve svém podniku zůstat. Vydělávala pouhých 2400 korun měsíčně a přišla také o polovinu bytu na Karlově náměstí, kam byla přestěhována hraběnka Dohalská.

Když jí ředitel Oděvní služby v roce 1954 oznámil, že už do práce nemá chodit, nesla to velmi těžce. Do svého salonu se už vrátila jen jednou - v roce 1968, kdy s ní Miroslav Horníček udělal pro televizi krátký rozhovor.

Ve stáří zůstala opuštěná, manžel i jeden ze synů jí zemřeli ještě před válkou, druhý syn emigroval. Když v roce 1972 zemřela, všechen svůj majetek odkázala pečovatelce, která se o ni před smrtí starala. Její salon fungoval ještě devatenáct let. Zanikl v roce 1991.